

Розділ 2

АНАЛІЗ СТАНУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МЕЖАХ МЕРЕФ'ЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1. Стисла характеристика Мереф'янської міської об'єднаної територіальної громади

Мереф'янська міська об'єднана територіальна громада утворена 29 березня 2016 року. До її складу входять¹:

- м. Мерефа;
- смт. Утківка;
- сел. Селекційне;
- с. Верхня Озеряна;
- с. Нижня Озеряна;
- с. Кринички;
- с. Лелюки.

Адміністративний центр громади – м. Мерефа, яка для громади є природнім економічним та культурним центром.

Громада розташована у безпосередній близькості до міста Харкова та має добре автомобільне та залізничне сполучення з обласним центром.

Територія громади багата на пісковики та глину, які використовуються для виробництва будівельних матеріалів, родючі чорноземи, сірі лісові ґрунти, наявні поклади торфу, водні ресурси.

Найважливішим аспектом становлення та розвитку громади є питання створення її майбутнього із рівним доступом до послуг, високою якістю життя та комфортними і безпечними умовами проживання.

Таблиця 3. Суб'єкти господарської діяльності – найбільші платники податків в межах Мереф'янської міської об'єднаної територіальної громади*

Згідно даних Стратегії розвитку ОТГ	Згідно проведеного інтерв'ю з керівництвом ОТГ	Відомості з ЄДР юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (КВЕД)	Аналітичні дані, що знаходяться у вільному доступі в Інтернет ресурсах
ТОВ «Скловолокно»	ТОВ «Скловолокно». Підготовка та прядіння текстильних волокон, ткацьке виробництво, виробництво інших текстильних виробів технічного та промислового значення.	ТОВ «СКЛОВОЛОКНО» Код ЄДРПОУ 34445771 Код КВЕД 13.20 Ткацьке виробництво (основний)	ТОВ «Скловолокно» https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/34445771/

¹ Стратегія розвитку Мереф'янської міської об'єднаної територіальної громади до 2027 року. URL: <https://drive.google.com/file/d/1qzmbZfhP-7PPAb3KXsC5lqh6NpukZm3-/view>.

Згідно даних Стратегії розвитку ОТГ	Згідно проведеного інтерв'ю з керівництвом ОТГ	Відомості з ЄДР юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (КВЕД)	Аналітичні дані, що знаходяться у вільному доступі в Інтернет ресурсах
ДП «Укрспирт»	ДП «Укрспирт». Виробництво дистильованих алкогольних напоїв, оптова торгівля напоями.	Артемівська філія Державного підприємства спиртової та лікєро-горілчаної промисловості «УКРСПИРТ» Код ЄДРПОУ ВП: 37404563 Код КВЕД 11.01 Дистиляція, ректифікація та змішування спиртних напоїв (основний)	ДП «Укрспирт» https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/37199618/
ТОВ «Торгово-промислова компанія «Опора»	ТОВ «Торгово-промислова компанія «Опора». Виготовлення виробів з бетону для будівництва, виробництва та розподілення тепла.	Товариство з обмеженою відповідальністю «Торгово-промислова компанія «Опора» (ТОВ «ТПК «Опора») Код ЄДРПОУ 00132032 Код КВЕД 23.61 Виготовлення виробів із бетону для будівництва (основний)	ТОВ «ТПК «Опора» https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/00132032/
ПрАТ «Манометр-Харків»	ПрАТ «Манометр-Харків». Виробництво контрольно-вимірювальних приладів, дослідження і розробка в галузі природничих та технічних наук.	Приватне акціонерне товариство «Манометр-Харків» (ПрАТ «Манометр-Харків») Код ЄДРПОУ 24275859 Код КВЕД 26.51 Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації (основний)	ТОВ «Манометр-Харків» https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/24275859/
ТОВ «Мереф'янська скляна компанія»	ТОВ «Мереф'янська скляна компанія». Виробництво скла та виробів зі скла.	Товариство з обмеженою відповідальністю «Мереф'янська скляна компанія» (ТОВ «Мереф'янська скляна компанія») Код ЄДРПОУ 32952061 Код КВЕД 23.13 Виробництво порожнистого скла (основний)	ТОВ «Мереф'янська скляна компанія» https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/32952061/
ТОВ «Титан»	ТОВ «Титан». Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами.	Товариство з обмеженою відповідальністю «ТИТАН» (ТОВ «ТИТАН») Код ЄДРПОУ 21358585 Код КВЕД 47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах (основний)	ТОВ «Титан» https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/21358585/
Приватне підприємство «Мереф'янське автотранспортне підприємство» (ПП «Мереф'янське АТП»)	Дані не підтверджені	Приватне підприємство «Мереф'янське автотранспортне підприємство» (ПП «Мереф'янське АТП»). Код ЄДРПОУ 35288454 Код КВЕД 49.31 Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення (основний).	Приватне підприємство «Мереф'янське автотранспортне підприємство» https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/35288454/

Згідно даних Стратегії розвитку ОТГ	Згідно проведеного інтерв'ю з керівництвом ОТГ	Відомості з ЄДР юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (КВЕД)	Аналітичні дані, що знаходяться у вільному доступі в Інтернет ресурсах
ВКП «Служба замовника»	Дані не підтверджені	Виробниче-комерційне підприємство «Служба замовника» (ВКП «Служба замовника») Перелік засновників (учасників) юридичної особи: Мереш'янська міська рада Код ЄДРПОУ 31214436 Код КВЕД 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна (основний).	ВКП «Служба замовника» https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/31214436/

Сформовано самостійно авторами.

*Джерело: Відповідно до даних, які знаходяться у відкритих реєстрах, доступ до яких є вільним¹.

Інформація за цими підприємствами стосовно Мереш'янської міської ОТГ не є повною у зв'язку з відсутністю комплексних статистичних даних та даних, отриманих при опитуванні керівництва ОТГ.

Позитивний фактор – наявність в Мереш'янській міській ОТГ достатньої кількості великих платників податків та їх участь у формуванні місцевого бюджету.

Негативний фактор – відсутність інформації про участь великих платників податків в формуванні інфраструктури підтримки підприємництва.

Таблиця 4. Умови для малого та середнього підприємництва м. Мереш'яни*.

№	Суб'єкти господарювання	Харківський район	Співвідношення у %		Харківська область
1	Всього*	8363	5		153988
2	Малі підприємства	1045	12	4,6	22567
3	Середні підприємства	65	0,8	5	1212
4	ФОП	7263	87	5	130209

Сформовано самостійно авторами.

*Джерело: Держстат. Дані наведено без урахування діяльності банків та бюджетних установ².

Вищевказана таблиця містить інформацію щодо Харківського району по відношенню до м. Мереш'яни як центру Харківського району та є адміністративним центром Мереш'янської міської ОТГ, у зв'язку з відсутністю статистичних даних щодо смт. Утківка, сел. Селекційне, с. Верхня Озеряна, с. Нижня Озеряна, с. Кринички, с. Лелюки.

Отже, співвідношення кількості малих підприємств Харківського району до загальної кількості суб'єктів господарювання Харківського району складає 12 %; кількості середніх підприємств – 0,8 %.

¹ Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань URL: <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>.

² Лист Головного управління статистики у Харківській області (вх. № 113 від 04.12.2019 року, міститься в архіві НДІ ПЗІР НАПрНУ).

ємств Харківського району до загальної кількості суб'єктів господарювання Харківського району складає 0,8 %; кількості ФОП Харківського району до загальної кількості суб'єктів господарювання Харківського району складає 87 %. Відповідно спостерігаються позитивні показники щодо кількості фізичних осіб-підприємців.

При цьому співвідношення загальної кількості суб'єктів господарювання Харківського району до загальної кількості суб'єктів господарювання Харківської області складає 5 %.

Таким чином, співвідношення кількості малих підприємств Харківського району до кількості малих підприємств Харківської області складає 4,6 %; кількості середніх підприємств Харківського району до кількості середніх підприємств Харківської області складає 5 %; кількість ФОП Харківського району до кількості ФОП Харківської області складає 5 %, що відображає відносно пропорційне співвідношення вищевказаних суб'єктів.

Висновок. Близькість агломерації Мереш'янської міської ОТГ до великого промислового та підприємницького міста дозволяє бізнесу отримувати максимум інфраструктурних послуг в місті Харків. Це призводить до зниження тиску потреб громади на органи управління ОТГ щодо послуг від об'єктів інфраструктури підтримки МСП на території ОТГ. Однак, надання більшості комунальних послуг підприємцям, зареєстрованим в межах Мереш'янської міської ОТГ, в м. Харків, не є раціональним, оскільки споживачами комунальних послуг є не лише МСП, але й мешканці ОТГ. Тому важливим є, крім організації розвитку інфраструктури підприємництва, створення комунальних підприємств, що надають комунальні послуги мешканцям та організаціям на території ОТГ.

2.2 Оцінка перспективи розвитку Мереш'янської міської об'єднаної територіальної громади

Економічний розвиток ОТГ базується на декількох складових, однією з яких є економічна сталість. Щоб компанії, які працюють на території ОТГ постійно, розвивалися і досягали високих економічних показників, необхідно створювати сприятливе середовище для бізнесу, проводити навчання та підготовку кадрів, з урахуванням майбутніх потреб бізнесу, надавати максимальне сприяння компаніям, які працюють на території ОТГ і, насамперед, проводити активну роботу із залучення місцевих та іноземних інвестицій у місцеву економіку.

На сьогодні, до основних факторів, які стримують розвиток Мереш'янської міської об'єднаної територіальної громади можна віднести низький рівень розвитку малого та середнього підприємництва, високий рівень трудової міграції, низький рівень комунікації у форматі: громада-бізнес-влада.

Для аналізу щодо визначення ефективності розвитку Мереш'янської міської об'єднаної територіальної громади було використано програмне забезпечення – Decision Making Helper, застосування якого дозволяє диференційовано оцінювати всі необхідні критерії для отримання результату дослідження.

Основними факторами оцінки ефективності розвитку об'єднаної територіальної громади були визначені: бюджетна складова, рівень розвитку інфраструктури та зайнятості населення.

Відповідно до норм частини 1 статті 2 Бюджетного кодексу України загальне поняття бюджет охоплює план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення за-